LN 29/6/91

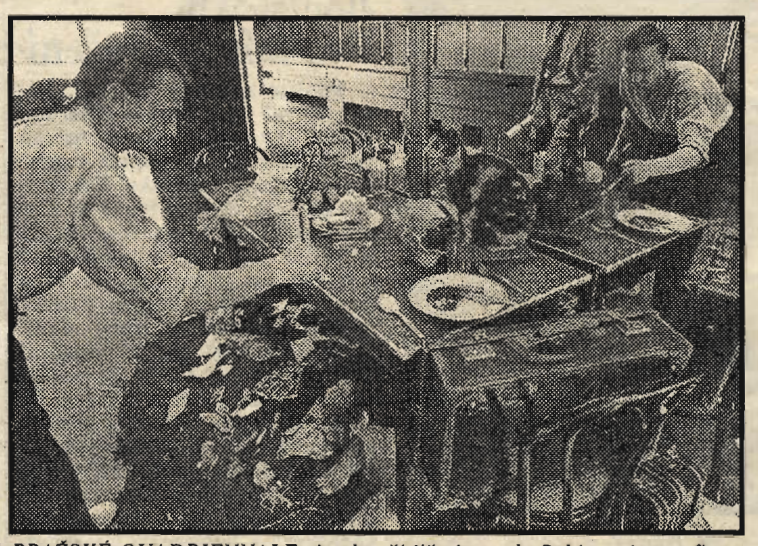

PRAŽSKÉ QUADRIENNALE sice končí již zítra, ale Salón scénografie na Nové scéně můžete navštívit denně až do 27. července. Jan Mihaliček zachytil scénografa Milana Davida při posledních úpravách expozice.

KONFRONTACE

OHLÉDNUTÍ ZA PRAŽSKÝM QUADRIENNALE '91

Bez katalogu

Mezinárodní soutěžní přehlídka scénografie a divadelní architektury Pražské quadriennale se letos poprvé uskutečnila v Paláci kultury. Celkem představila díla architektů a scénografů z 36 zemí, kteří soutěžili v kategorii národních expozic (hlavní soutěž), v oboru scénografie, kostýmní tvorby a architektury a v tématické sekci věnované Mozartovi.

Ve způsobu prezentace se střídaly (a kombinovaly) dva základní přístupy. Klasické, konzervativní „výstavnictví", kdy se na panelech představují fotografie, kostýmní a scénografické návrhy a modely. Za expozici tohoto typu obdrželo čestné uznání Katalánsko. V druhém případě nekladou autoři expozice důraz na kvantitu vystavovaného materiálu. Vytvářejí svébytný svět, který je oddělen od ostatní výstavní plochy a je uměleckým dílem i sám o sobě. (Např. národní expozice Finska, Polska a Velké Británie). Umístění několika typických scénografických návrhů, kostýmů, loutek apod. do tohoto mikrokosmu působí mnohem emotivněji, než série fotografií ve studeném světle. Hlavní cenu PQ si nakonec odvezli právě do Velké Británie. V prostoru ne nepodobném garáži vítal návštěvníky vycpaný pes s fotografií v tlamě, v koutě se šklebila loutka držící v modrých rukách tři lidské hlavy, scénografické modely ležely v barelech, na hromadě cihel, kouzelný shakespearovský svět ukrývala černá igelitová kupa, z hromady pneumatik vyrůstaly klasy obilí a vlčí máky...

Účastníci z Československa dostali čestné uznání (**Jindřich Smetana, Jan Landa, Tomáš Kulicha** a **Zbyšek Stýblo** za projekt spirálového divadla na Výstavišti v Praze) a zlatou medaili (**Jan Vančura** v mozartovské sekci). Československá expozice v hlavní soutěži ocenění nezískala, i když patřila mezi nejzajímavější. Její autoři (**Věra Ptáčková** a **Milan Ferenčík**) využili „domácího prostředí" a začlenili do výstavní plochy i prosklennou stěnu paláce a panoráma Prahy.

Nesoutěžní expozice divadelních škol se ocitla v prostoru garáží. Čestné uznání udělené mezinárodní porotou studentské přehlídce považuji za trochu nadbytečné gesto, neboť *„energie, kreativita a neotřelý pohled"* nejsou u studentů ničím překvapivým; a kromě toho se některým zúčastněným právě těchto vlastností nedostávalo.

Pražské quadriennale zítra končí a je tedy načase ohlédnout se za jeho letošním ročníkem i z hlediska organizace. Pro mnohé návštěvníky bylo velkým překvapením, že pořadatelé (Divadelní ústav) vyměnili tradiční Výstaviště za poněkud nehostinné prostory Paláce kultury:

Vlastimil Urban, produkční PQ: *V minulých letech jsme na Výstavišti platili 2,10 Kčs za den a čtvereční metr. První částka, kterou po nás letos požadovali, byla 500 korun za den a metr a navíc si organizátoři Všeobecné čs. výstavy představovali, že budeme expozice po 10 dnech obměňovat, což je u Quadriennale nemyslitelné. Podmínky v Paláci kultury nejsou sice ideální - těžko něco zatlučete do mramorové podlahy a v garážích se nesměla pomalovat podlaha, protože je natřená speciální barvou proti oleji -, ale náklady v podstatě odpovídají tomu, co jsme dříve platili na Výstavišti.*

Rozpočet PQ je na úrovni roku 1967. Bylo vůbec možné s částkou 5,6 miliónu při dnešních cenách vystačit?

V. Urban: *Palác kultury se nabídl, že PQ zajistí produkčně a stavebně. Předběžně požadoval asi 3,6 - 3,8 miliónu za „výrobu" a dva milióny za pronájem a ostatní služby. Obrátili jsme se na firmu L. Chmury - Výstavnictví Ostrava, která expozici PQ připravila za 2,4 miliónu. (V r. 1987 jsme za obdobnou práci zaplatili n.p. Výstavnictví Praha 3,7 miliónu.)*

Katalog PQ '87 vyšel na křídovém papíře, s fotografiemi a reprodukcemi. V letošním katalogu není fotografie jediná, jsou v něm vloženy různé dodatky, papír je horší . . .

Jana Návratová (redakčně spolupracovala na přípravě katalogu PQ '91): *Je sice pravda, že uzávěrka byla 15. března a poslední informace přišly 10. května (ve světě jsou zvyklí na jiné výrobní lhůty), ale to, co udělala firma Rebox (společníci Ryšánek - Slaný), je nehoráznost. V katalogu jsou tiskové chyby všeho druhu (vůbec neudělali druhé korektury), neřekli, kdo je zodpovědný za grafickou úpravu, tajili, kde mají tiskárnu... Dva tisíce kusů mělo stát 154 000; vzali si zálohu 70 000 a odletěli do Španělska.*

V. Urban: *Nakonec slíbili, že dodají 2 000 katalogů v pondělí ráno (10.6.) na vernisáž. Odpoledne poslali asi 50 pracovních výtisků slepených kobercovou páskou. Do dneška dodali asi 220, z nichž je pětina vadných. Bude to mít patrně soudní dohru - další dodávky jsme totiž odmítli, protože katalogy kupují především cizinci a v tomhle stavu je to neprodejná záležitost.*

Minulé Quadriennale zhlédlo asi 30 000 návštěvníků. Je letošní ročník úspěšnější?

V. Urban: *Odhaduji poloviční návštěvnost proti PQ '87. Do Paláce kultury nejsou lidé zvyklí chodit na výstavy kulturního typu. Navíc jsme vyčerpali všechny peníze a nemohli jsme si téměř dovolit reklamu. PQ je mnohem populárnější ve světě, než u nás. Přijela sem skupina třiceti japonských scénografů, divadelníci z Austrálie i Ameriky. Na výstavě se u nás přihlásilo asi 750 zahraničních hostů. Z našich divadelníků jsme tu potkali málokoho.*

PQ '91 nám před světem hanbu neudělalo; až na vzpomenuté „drobné nepříjemnosti", k nimž patří i nefungující videa a reflektory v některých expozicích (nebyly již peníze na opravy). Za dva roky se bude rozhodovat o dalším osudu PQ. Štědré dotace od státu již zřejmě pominou, ale na rozdíl od některých pořadatelů si nemyslím, že se pro akci světového významu a věhlasu nenajde sponzor velkého formátu.

❑ ZDENĚK A. TICHÝ